

Til: Eide Fjordbruk AS

Utarbeidet av: Joar Tverberg, DNV

Kontrollert av: Birgit S. Huseklepp

VURDERING AV POTENSIAL FOR SÅRBART MARINT NATURMANGFOLD I FORBINDELSE MED ELEKTRIFISERING AV OPPDRETTSLOKALITET FYLLINGSNES

Bakgrunn

I forbindelse med elektrifisering av driften ved oppdrettslokalitet nr. 13874 Fyllingsnes i Alver kommune skal det legges en 1,7 km lang sjøkabel fra land i Litlevågen på Fyllingsneset til anleggsflåten (figur 1). Sjøkabelen vil ligge på bunn inntil de siste 500 m av sjøkabelen ut mot anlegget, som vil være opphengt i ankringslinene til oppdrettsanlegget.

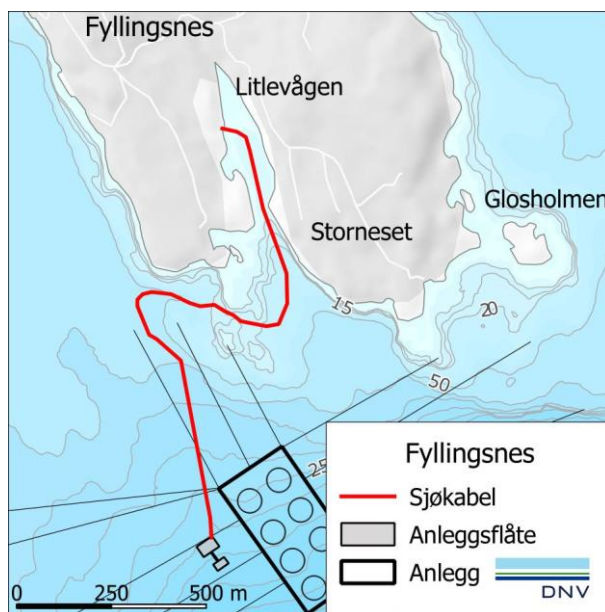
Norges vassdrags- og energidirektorat, NVE, har bedt om en "vurdering av potensialet for sårbart marint naturmangfold" som del av grunnlaget for behandling av konsesjonssøknaden. Dette notatet har til hensikt å belyse dette temaet.

Notatet er utarbeidet av Joar Tverberg, DNV, som har over 12 års erfaring med kartlegging av marin natur og konsekvensutredninger. Tverberg har også lang erfaring med tilstandsvurdering av makroalgessamfunn og ålegrasssamfunn.

Naturmangfold i nærområdet

Det er ikke kjent at området for selve traséen til sjøkabelen er kartlagt. I 2024 ble dypere deler av fjorden rundt anlegget og grunne deler vest for anlegget kartlagt ved hjelp av ROV (Bergum 2024). Det ble da ikke avgrenset noen naturtyper eller observert sårbare arter, annet enn de deler av fjorden som er dypere enn 500 m, som kvalifiserer som spesielt dype fjordområder (figur 2).

I karttjenesten Naturbase er det avgrenset naturtypen bløtbunnsområder i strandsonen i Eikangervågen og Fyllingsvågen henholdsvis nordøst og nordvest for Fyllingsnes, i tillegg er området rundt Nordøyna i Eikangervåg avgrenset som naturtypen poll. Fra østsiden av Fyllingsnes og helt inn til Romarheimsfjorden er avgrenset som et gyteområde for torsk med middels eggmengde og stor eggretensjon. I Artskart er det noen observasjoner av rødlistete sjø- og vadefugl på næringssøk og streif i nærområdet til tiltaket. Artene som er registrert er hettemåke (CR), gråmåke (VU), fiskemåke (VU), ærfugl (VU), havelle (NT), storskarv (NT) og tjeld (NT). Det er ingen registrert hekkeaktivitet for disse artene i nærområdet til tiltaket.

Figur 1. Planlagt trasé for sjøkabel ved Fyllingsnes.

Eikangervåg avgrenset som naturtypen poll. Fra østsiden av Fyllingsnes og helt inn til Romarheimsfjorden er avgrenset som et gyteområde for torsk med middels eggmengde og stor eggretensjon. I Artskart er det noen observasjoner av rødlistete sjø- og vadefugl på næringssøk og streif i nærområdet til tiltaket. Artene som er registrert er hettemåke (CR), gråmåke (VU), fiskemåke (VU), ærfugl (VU), havelle (NT), storskarv (NT) og tjeld (NT). Det er ingen registrert hekkeaktivitet for disse artene i nærområdet til tiltaket.

Potensielt sårbart naturmangfold

For områder dypere enn rundt 5 m er det lite sannsynlig at det er forekomst av sårbare naturtyper langs planlagt trasé for sjøkabel. Sør for Litlevågen har egnet dyp for tareforekomster, men i fjordene rundt Osterøy er det generelt observert svært lite tare (se f.eks. Todt mfl. 2017, Madsen mfl. 2026). Det er derfor lite sannsynlig at det er vesentlige

Side 2 av 3

taforekomster i dette området, i tillegg er egnet område for lite til å kunne kvalifisere til naturtypen store tareskogforekomster selv om det skulle forekomme tare her.

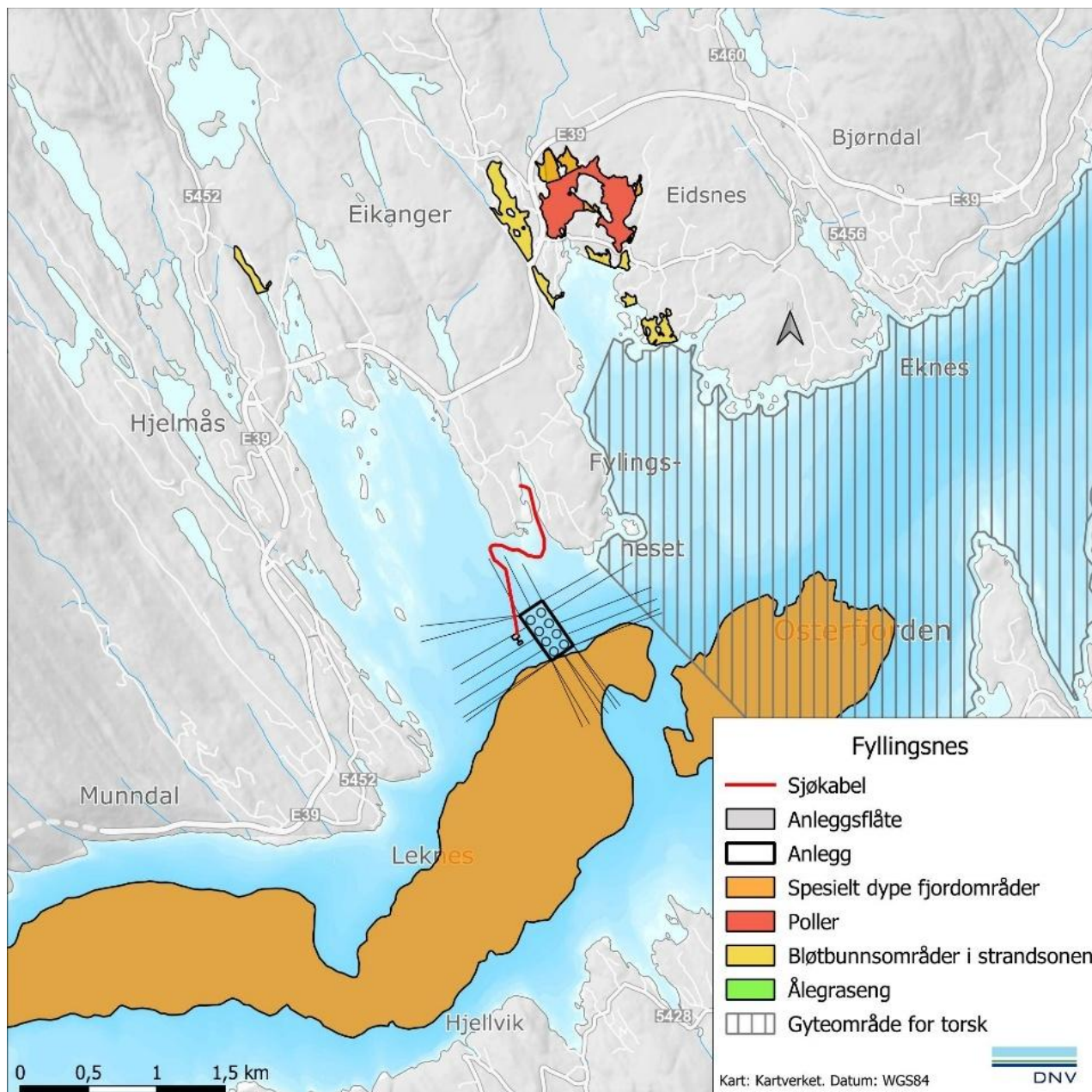
Innerst i Litlevågen, grunnere enn rundt 2 m dyp er det, basert på flyfoto, mest trolig bløtbunn i strandsonen, tilsvarende som i andre viker i området, med et mulig område på rundt 4 daa. Dette vil være for lite areal til å kvalifisere til naturtypen etter DN-håndbok 19, men det kan ha lokal verdi. I utgangspunktet skal kabeltraséen gå utenfor dette lille bløtbunnsområdet, og det er lite trolig at tiltaket vil komme i konflikt med bløtbunnsområdet.

Ålegras er en art som trives på bløtbunn i beskyttete viker og bukter på rundt 1–10 m dyp, avhengig av lysforhold. Ålegras kan danne naturtypen ålegraseng ved tilstrekkelig tetthet og størrelse. Bunntype og eksponering framstår som egnet for ålegras nord i Litlevika, men det er flere større og mer egnete områder i Osterfjorden, f.eks. i Eikangervågen, hvor det ikke er registrert ålegras. Det er kun en liten ålegrasforekomst registrert i hele fjordsystemet rundt Osterøy, ved Stanghelle (Todt mfl. 2017). På flyfoto er det ikke synlig vegetasjon som kan antas å være ålegras innenfor dyp med synlig bunn, dvs. inntil ca. 2 m dyp. Fjordene rundt Osterøy har relativt mye ferskvann i vannoverflaten, noe som mest trolig begrenser lysgjennomtrengingen og reduserer mulig voksedyp for ålegras. En kan ikke helt utelukke forekomst av ålegras nord i Litlevika, men basert på tilgjengelige data for fjordsystemet framstår det som lite sannsynlig med vesentlig ålegras-forekomst i Litlevika. Det mest egnete området for ålegras er i stor grad nord for planlagt kabeltrasé.

Det er ikke registrert noen hekkeplasser for sårbare fuglearter i umiddelbar nærhet til sjøkabeltraséen. En etablert sjøkabel vil ikke ha noen negativ virkning på sjøfugl, og selve anleggsarbeidet forventes å gi minimalt med forstyrrelse fugl i nærområdet. Det er også flere egnete områder for næringssøk med kort avstand til tiltaket som sjø- og vadefugl kan forflytte seg til i selve anleggsperioden.

Konklusjon

En elektrisk sjøkabel har liten dimensjon, og eventuelt arealbeslag på bunn etter etablering vil være svært lavt. Basert på forventet kabeltrasé vil selve prosessen med å legge ut kabelen ikke berøre bløtbunnsområdet i strandsonen. Det er lite trolig at prosessen med å legge ut kabelen vil berøre annet enn randsone av en lite sannsynlig ålegrasforekomst, og eventuell midlertidig påvirkning ventes å være tilnærmet ubetydelig dersom det er forekomst av ålegras innenfor planlagt trasé. Det vurderes som svært lavt potensial for viktig naturmangfold langs traséen sør for Litlevika.

Figur 2. Oversikt over foreliggende naturtyper i Naturbase.

Referanser

- Bergum, H. O. T. 2024. Endring av anleggsplassering for lokalitet Fyllingsnes S, Alver kommune. Kartlegging av marint naturmangfold. Rådgivende Biologer AS, rapport 4273, 25 sider, ISBN 978-82-349-0139-3.
- Madsen, A. K., N. T. Mikkelsen, V. Lokøy, J. Tverberg & I. E. Økland 2026. Resipientovervåking av fjordsystemene rundt Bergen. Årsrapport 2025. DNV AS, rapport under utarbeiding.
- Todt, C., M. Eilertsen, G. H. Johnsen, B. R. Olsen & J. Tverberg 2017. Ny E16 og jernbane, Arna – Stanghelle. Kartlegging av marint naturmangfold og naturressurser med verdivurdering. Rådgivende Biologer AS, rapport nr. 2429, 88 sider + vedlegg, ISBN 978-82-8308-358-3.